

VILJA TEEMA

Tuoresäilönnällä viljan ja palkokasvit saa varmasti karjan käyttöön

Kokovilja- tai palkoviljasäilörehun korjuu sopii hyvin nurmien uudistamiseen ja keinoksi lisätä kotoisen valkuaisen määrää.

LIPERI (MT)
Kokoviljasäilörehu on hyvä keino lisätä kotoista valkuaista ja saada sekä vilja että nurmi varmasti talteen.
”Tuoreena saa kaiken talteen, vilja ei ehdi kaatua ja syksyllä samalta pellolta saa korjata vielä hyvän säilörehusadon”, savonlinnalainen maidontuottaja **Tuomas Silvaniemi** kertoo.
Hän korjasi kokoviljasäilörehua tänä kesänä toista kertaa.
Ensimmäinen kerta oli viime vuonna. Silloin ala oli vajaa puolet nykyisestä kahdeksasta hehtaarista ja nurmen suojana kasvoi pelkästään ohraa. Karja söi sitä kohtalaisesti, mutta vihneet kutittivat jonkin verran suupeliä.

Nurmisato talteen syyskuussa
Tänä vuonna alla on apilanurmi ja viljaseoksessa puolet ohraa ja puolet kauraa. Korjuu ajoitettiin heinäkuun puoliväliin.
”Viime vuonna korjattiin myöhemmin, koska odotettiin massan karttumista pienemällä alalla. Nyt rehuarvo saattaa olla parempi.”
Pellolta on tarkoitus korjata vielä nurmisato.

”Apila on jo yli 35-senttistä, varmaan viimeistään syyskuun toisella viikolla päästään korjaamaan säilörehua”, Silvaniemi arvioi.
Hän pitää kokoviljasäilörehua parhaana tapana uudistaa nurmia. ”Varmasti tehdään näin jatkossakin, uudistettavien nurmien mukaan.”

Ensimmäinen korjuu sujut hyvin
Liperiläisellä **Mikko Lihavaisella** tärkein syy herne-kauraseoksen kylvöön oli kotoisen valkuaisrehun tarve.
”Tällä saisi ehkä korvattua kolmasosan rypysistä”, maidontuottaja tuumii 20 hehtaarin alasta. Aiemmin hän ei ole kokoviljasäilörehua kokeillut.
Alle kylvettiin apilanurmi, päälle 80 kiloa kauraa ja 100 kiloa hernettä hehtaarille. Kasvustossa suhde näyttää erilaiselta, kaura on jäänyt selvästi toiseksi kisassa herneen kanssa.
Toukokuun viimeisellä viikolla kylvetty kasvusto kaadettiin elokuun ensimmäisellä viikolla niittomurskaimella ja ajettiin tarkkuussilppurilla vaunuun.
”Palot näyttivät pysyvän hyvin kiinni, samoin jyvät.”
Sato oli runsas, sillä herne oli ehtinyt venähtää korkeimmillaan jopa 140-senttiseksi. Hehtaarilta tuli noin kolme käärylistä.

LARI LIEVONEN

Herne-kaurasäilörehu säilöttiin erilliseen aumaan AIV 2 -hapolla.

Hernekasvusto ehti elokuun alkuun mennessä humahtaa paikoin jopa 140 sentin korkuiseksi, kertoo Mikko Lihavainen. Massaa säilörehuun tuli paljon ja korjuu onnistui hyvin.

”Niittokonetta piti säätää, mutta tarpeeksi korkeaan sänteen säädettynä onnistui hyvin”, Lihavainen kertoo.
Seos valikoitui herneen mukaan.
”Ohra olisi pitänyt korjata aikaisemmin, eikä herne olisi ehtinyt sen mukaan.”
Lihavainen säilöi herne-

kaura-säilörehun siloon AIV-2 -hapolla. Rehu käytetään osana tilan seosrehuruokintaa, johon se sopii hyvin.
Myös Silvaniemi säilöi kokoviljasäilörehun hapolla siloon.
”Vihneet pehmenivät siellä hieman.”
Sen, mille eläimille sato syötetään, ratkaisee rehunteon jäl-

keen siilonäytteistä teetetävä analyysi.
”Siilon näyte on luotettavampi, kuin sadon”, Silvaniemi arvioi.
Rehu käytetään osana erillisuokintaa ja jaetaan pöydälle vuorotellen säilörehun kanssa.
”Kyllä ne sitä niinkin syövät.”
TERHI TORIKKA

TUORESÄILÖNTÄ

Koko- ja palkoviljaa säilöön

- **Monipuolinen maittaa hyvin**
Monipuolisuus rehuseoksessa lisää karkearehun syöntiä. Maitotuotos ei juuri laske, vaikka osa nurmisäilörehusta korvattaisiin kokoviljasäilörehulla, joka sulaa heikommin.
Rehuarvot tyypillisesti huonompia kuin nurmisäilörehun.
Säilöntäaine varmistaa säilymisen.
- **Sopivia kasveja**
Kaura, ohra, kevätvehnä, herne, härkäpapu, lupiini, virmat.
- **Kokoviljasäilörehun raakavalukuaispitoisuudet**
Ohra: 100 grammaa kilossa kuiva-ainetta (ka).
Herne: 159 grammaa kilossa ka.
Härkäpapu: 190 grammaa kilossa ka.
Härkäpapakaura: 152 grammaa kilossa ka.
- **Korjuun ajankohta tärkeä**
Korjattava ennen lakoontumista.

- **Aikainen** korjuu edistää uuden nurmen perustumista.
Korjattava, kun vilja on maitotuleentumisteella ja palot täyttyneet.
Jyvien ja palkojen karisemista vältettävä korjuussa, paalaus vaikea.
- **Palkokasveissa huomioon otettavaa**
Lisääminen rehuseokseen parantaa säilörehun sulavuutta ja raakavalukuaispitoisuutta.
Joustoa korjuu-aikaan, sulavuus pitkään korkea. Pienempi lannoitustarve ja esikasviarvo kompensoivat korkeaa siemenkustannusta.
Sadon määrä ja laatu vaihtelevat
Korkea Ca-pitoisuus muistettava kivennäis-täydennyksessä.
Ei sovellu ummessa oleville poikimahalvausriskin vuoksi.

Lähde: Kaisa Kuoppala, Luke

Kokoviljasäilörehu on hyvä vaihtoehto vaikeana korjuusyksynä

Kevään myöhäiset kylvöt, viileä kesä ja mahdollisesti heikot korjuuolot saattavat tänä vuonna lisätä viljojen korjuuta kokoviljasäilörehuksi, arvioi maidontuotannon ja ruokinnan huippuosaaja **Virva Hallivuori** Pro Agriasta.

Määrää voi kasvattaa hieman myös nurmien tarvittavaa aikaisempi uudistaminen pysyvien nurmien säädöksen vuoksi.

Kotovaraista valkuaista
Useimmiten kokoviljasäilörehua tehdään Hallivuoren mukaan siksi, että nurmisäilörehua saadaan niukasti ja puutetta täydennetään tuoresäilönnällä viljaa.
Viime vuosina palkokasvien korjuu kokoviljasäilörehuksi on yleistynyt hieman.
”Niistä haetaan kotovaraista valkuaista.”
Osuudet ovat silti pieniä. Viime vuonna Valion rehu-

» **Märkänä vuonna säilöntä on erityisen tärkeää, sillä maastossa voi olla hiivoja ja homeita, jotka voivat aiheuttaa virheikäymistä.**

VIRVA HALLIVUORI

analyyseista 1,3 prosenttia tehtiin kokoviljasäilörehusta ja 1,1 prosenttia palkokasvi- ja kokoviljasäilörehusta.
Ostovalkuaisen korvaaminen esimerkiksi herne-viljaseoksella säästää paitsi rehun ostokuluissa, myös lannoitustarpeensa, joka typensitojakasveilla on pienempi.

Kortisia ja myöhäisiä lajikkeita
Olennaista kokoviljasäilörehun suunnittelussa on Hallivuoren mukaan lajikevalinta ja maaperän huomioon ottaminen.
”Viljalajikkeiden kannattaa olla myöhäisiä ja lujakortisia, jotta ne eivät lakoону.”
Ohra on sulavuudeltaan kauraa ja vehnää parempi, mutta ratkaisut ovat aina tilakohtaisia, Hallivuori korostaa.
Myös kokoviljasäilörehusta on tärkeää teettää rehuanalyysi, koska korjatun rehun suhteet voivat olla hyvin erilaiset kuin kylvösuhte. Vilja ei välttämättä menesty palkokasvin joukossa.
”Kun pitoisuudet tiedetään, rehua on helppo täydentää tarpeen mukaan.”
Säilöntäaineen valinta tärkeää
Kokoviljasäilörehu sopii Hallivuoren mukaan parhaiten tiloille, joilla on seosrehuruokinta.

”Emolehmille, umpilehmille ja nuorkarjalle ainakin.”
Palkokasvi- ja kokoviljasäilörehussa on energiaa ja valkuaista enemmän kuin kokovilja-säilörehussa, mutta vähemmän kuin nurmi- tai palkokasvi-säilörehussa.
Kokoviljasäilörehun teossa voidaan käyttää samoja säilöntäaineita ja annostelua kuin nurmisäilörehun teossa. Palkokasvi- ja kokoviljasäilörehussa rehun puskurikapasiteetti voi olla suurempi korkeamman valkuaispitoisuuden takia, mikä on hyvä muistaa säilöntäaineen annostelussa.
”Märkänä vuonna säilöntä on erityisen tärkeää, sillä maastossa voi olla hiivoja ja homeita, jotka voivat aiheuttaa virheikäymistä.”
Säilöntäteholtaan varmiimpia ovat hapot, mutta myös biologisten aineiden valikoima on jo varsin laaja.
TERHI TORIKKA

VILJELIJÄ!

Meille voit myydä kaikenkokoiset vilja- ja öljykasvieräsi

PARASTA PALVELUA VILJAKAUPAN ERIKOISOSA AJALTA

Kotimainen kumppanisi

Espoo Johan Andberg Hanna Ikävalko Andrea Landers Seija Uuskoski Kati Lassi	010 402 2520 010 402 2523 010 402 2521 010 402 2525 010 402 2538	Pori Matti Koskela Kristiina Åkerlund	010 402 2528 010 402 2536
Kouvola Kenneth Ahlqvist Anne Perätalo	010 402 2532 010 402 2524	Salo Matti Hämäläinen Juha Mikola	010 402 2535 010 402 2534
Hämeenlinna Matti Hallikainen	010 402 2526	Vaasa Bror Staffas Pekka Vaarasto	010 402 2529 010 402 2537

www.avenakauppa.fi